

Črepy z nás

Roman Baranovič sedel v aute pred petržalským panelákom s rukami opretými o volant už dobrých desať minút. Na nikoho nečakal, ani nehľadal lepšie parkovacie miesto. Bol piatok večer, čo znamenalo, že všetci odišli z mesta domov a zaparkovať sa mu podarilo hneď pred vchodom. Jednoducho naozaj nechcel ísť domov. Hoci bol neskonale unavený a oddýchnuť si niekedy predsa len musel, škrel ho fakt, že oddych je to najviac, čo ho doma čaká.

V ten moment by ho nikto nevedel charakterizovať tak dobre a triezvo, ako to robil vo svojich doterajších myšlienkach on sám. Nebolo to dávno, čo sa mu podarilo vytriezviť zo života a to, čo ho práve teraz trápilo najväčšmi, bolo vedomie, že už ho nič väčšie v živote nečaká. Nedarilo sa mu nájsť žiaden míľnik, na ktorý by sa ešte tešil.

Dobre si uvedomoval, že muž v stredných rokoch, s nezaujímavou úradníckou prácou na ministerstve školstva a sotva obstojným platom, si veľa radostí v živote dopriať nemôže. Akoby to nestačilo, jeho najstaršia dcéra odišla začiatkom tohto roka študovať do Anglicka a pretože nechcel šetriť na zvyšných dvoch deťoch, on bol ten, ktorý si utiahol opasok ešte väčšmi.

Už dávno stratil záujem pozerat' sa do zrkadla. To, čo videl, ho nijako nelákalo. Šediny by ešte prežil, ale plešina vyrážajúca z oboch kútikov mu naháňala hrôzu. Navyše, košeľa, v ktorej bol dnes v práci, mu už začínala byť tesná, pretože metabolizmus mu už prestával fungovať a začal doplácť na svoju večne sedavú prácu.

„Roman! Čo nejdeš hore? Načo som sa prplala s tou večerou?“ zavolala naňho jeho žena Ivana z okna tretieho poschodia. Roman vystúpil z auta a počas toho ako jej mával, ho zamykal. Podarilo sa mu i vyčariť na tvári chabý úsmev a odpovedť: „Už idem, láska!“

Láska. To oslovenie mu prišlo neskutočne falošné, hoci ho používal roky bez povšimnutia. Bol to jednoducho zvyk. Po tom, čo predošlé minúty sedel v aute a bojoval s myšlienkou, že črepy sú to jediné, čo z nich zostalo, sa však cítil ako pokrytec. Samozrejme, zdesil sa tejto myšlienky, no bolo už neskoro. Dobre vedel, že ju z hlavy len tak nevyženie.

Vošiel do vchodu a vybral si radšej schody, lebo tri poschodia mu prišli príšerne málo na hľadanie výhovorky, prečo ostal v aute dlhšie. Cítil sa, ako by bol prichytený pri niečom zlom, hoci v podstate nič zlé neurobil. Roman však nebol typ človeka, čo sa potreboval utešovať a preto dobre vedel, čím sa voči svojej žene previnil.

„Prepáč Ivanka, robil som poriadok v aute,“ začal s odpoveďou skôr, ako otázku dostal, lebo ju nahlas počuť nechcel. V duchu si poznamenal, že zajtra ráno ten poriadok v aute vskutku urobiť musí.

„To nič, len strašne dlho si bol. Odložila som ti večeru, no stihla natoľko vychladnúť, že ju budem musieť prihriať v mikrovlnke. Prepáč, viem, že to nemáš rád.“

„Neospravedlňuj sa zbytočne, veď ja som ten, čo prišiel neskoro. Aký si mala deň?“ spýtal sa svojej ženy a popri počúvaní obdivoval ten dar žien, že vedeli rozprávať na počkanie i desať minút. Bolo im jedno čo hovorili, alebo koľkokrát omylom spomenuli veci viackrát. Rozprávanie proste mali v krvi a milovali ho. A on sa snažil pozorne počúvať, lebo by bol za najväčšieho hulváta, keby tak nerobil.

„Och miláčik, nič také, ráno som zobrala Romanku a Andreja do školy. Andrej si ako vždy zabudol urobiť úlohu, tak ju dorábal na kolenách v aute. A to som sa ho včera dvakrát pýtala, či má všetko hotové...Romanka bude potrebovať nové čižmy, z tých starých sa jej odlepil podpätok...práca ako vždy, len dnes bolo neobvykle veľa ľudí...stretla som Julku a

sťažovala si, že si sa dlho neozval.“

V momente, ako on dostal rovnakú otázku, snažil sa úporne vymyslieť aspoň päť rozvitých zmysluplných viet, avšak iných, ako použil včera. Keď videl, že ho počúva už len napol ucha a začína umývať riady, mlčky sa pustil do ohriatej večere a uprene sa pozeral na svoju ženu.

Ivana Baranovičová bola po fyzickej stránke žena, ku ktorej si mohol gratulovať každý chlap. Po troch pôrodoch bola stále štíhla a prvé šediny sa jej začali objavovať až minulého roku, keď oslávila štyridsaťtri rokov. Odvtedy si vlasy svedomito farbila a celkom sa jej podarilo trafiť pôvodnú farbu. Pracovala v nemocnici ako zdravotná sestra a Roman musel priznať, že uniforma jej veľmi pristane. Dokonca mal na ňu veľa pekných spomienok z mladosti, z časov, keď ju ešte bez okolkov smel dať dole.

Problém veru nebol v tom, že by ho jeho žena už nepriťahovala, skôr naopak. Roman sa cítil vždy veľmi zle, keď si večer nevedel pomôcť a privinul sa k nej v istých očakávaniach. Ivana kedysi nič väčšmi nechcela, ako mať veľkú rodinu a spokojné manželstvo, preto mu, samozrejme, zakaždým vyhovel. Avšak nikdy nič podobné sama neiniciovala, vždy si len poslušne ľahla na brucho alebo na chrbát.

Obaja preferovali tú prvú možnosť, lebo sa mohli vyhnúť očnému kontaktu a dalo sa z toho urobiť niečo menej osobné. Vždy, keď skončili, dala si záležať, aby mu ostala ležať schúlená na hrudi, lebo si myslela, že mu to robí dobre. A kedysi to tak i skutočne bolo. Rokmi v manželstve sa naučili uspokojiť jeden druhého, v tom nebol ten problém. I napriek tomu sa však vždy potom Roman cítil mizerne. Cítil sa, že ju zneužíva a cítil i to, že jej to už veľa potešenia neprináša.

Dištancovať sa od toho však nebolo riešením, lebo jej nechcel dať pocit, že je niečo zle. Vedel, že časom sa budú musieť porozprávať, no nie skôr, ako to bude nevyhnutné. Ale dopredu vedel, že z tejto situácie vyjde ako hlupák, nepochopený zo strany kamarátov, ktorí mu krásu jeho ženy ticho závidia a pre ktorých žena, plniaca si manželské povinnosti, je len zbožné pranie.

Zrazu si uvedomil, že okrem pustenej vody a šuchotajúcej špongie od riadu je doma ticho. Ticho, ktoré nevedel zničiť a tak sa pustil do ďalšej konverzácie:

„Deti už spia?“, spýtal sa.

„Nie, však ich poznáš. Pravdepodobne sa učia, alebo sedia za počítačom. Už sme dlho neboli večer všetci pokope. Och! Mali by sme ísť spolu niekam na dovolenku. Veď vieš, ako rodina. Škoda len, že Deniska môže prísť až na Vianoce,“ posmutnela jeho žena pri spomienke na ich prvorodenú dcéru.

„Môžeme jej zavolať, taká lyžovačka sa dá stihnúť cez zimné prázdniny,“ navrhol.

„Roman, to je skvelé! Kam ty na tie nápady chodíš! Vlastne, môžeme jej zavolať hneď teraz,“ povedala a už ja držala v rukách mobil a vytáčala ich dcéru.

„Deniska, ahoj, máš na nás čas?“

...

„A kedy presne máš prázdniny?“

...

„Jasné, jasné. Počuj, chceli sme ísť v zime lyžovať, chcela by si?“

...

„Dobre, tak my sa s tatinom ešte poradíme a dáme ti vedieť viac. Je tu, chceš ho?“, spýtala sa. Roman sa usmial, natáhoval k žene ruku po mobil, no mobil sa do jeho rúk nedostal.

„Vraví, že ťa pozdravuje, že jej chýbaš a že ti zavolá zajtra. Lebo práve jej prišiel vlak a nebolo by nič počuť,“ vysvetľovala jeho žena a telefón ostal prázdny.

„Jasné, viem si predstaviť, že toho má veľa,“ zamrmlal podráždenejšie, ako chcel.

Rozhodol sa, že sa pôjde porozprávať so zvyšnými dvoma deťmi, veď tie sú predsa doma a na žiaden vlak sa neponáhľajú. Nazrel teda do izby svojho syna so slovami:

„Ahoj Andrej, čo bolo dneska v škole?“

„Čau oco, prepáč, teraz hrám hru. Online hru, vieš, to sa nedá stopnúť. A popri tom volám s kamarátmi. Ešte potrebujem desať, pätnásť minút. Môžeš prosím počkať?“

Skúsil teda vedľajšie dvere. V izbe, taktiež za počítačom, sedela jeho mladšia dcéra Romanka. Keď počula, že vošiel, vypla Facebookove okno. No on sa tváril, že si to nevšimol, lebo nebol ten typ otca, ktorý umiera pri pomyslení na to, že by jeho dcéra mohla mať priateľa. V skutočnosti každému svojmu dieťaťu želal, aby neostalo samo, aby si prešlo cez všetky tie lásky a trápenia mladosti a aby sa nedostalo do štádia v ktorom je on. A ak i hej, tak aby malo na čo spomínať a malo pocit, že jeho mladosť za to stála.

Nepatril ani k príliš benevolentnému typu rodiča, ktorý sa nestará a dovoľí svojim deťom všetko. Skôr sa zo všetkých síl snažil byť rodičom demokratickým a naučiť deti, že kompromis je tá správna cesta, no ak videl, že si niečo skutočne želajú, nestál im v ceste.

„Ahoj Romanka, ako bolo dneska v škole?“, spýtal sa už po druhý raz v ten večer a sadol si na posteľ. Romanka sa naňho usmiala, otočila sa na stoličke smerom k nemu a začala mu všeličo veselo rozprávať.

„Príšerne, ale našťastie poobede bolo celkom fajn. Na atletike sa mi podarilo zabehnúť zatiaľ môj najlepší čas. Len keby mi to ostalo i do nedeľňajších pretekov! Hodíš ma na ne. prosím? Majú byť až niekde v paži na Mladej garde a nechce sa mi tam cez pol mesta trepať.“

„Prečo nie? Kedy to máš?“

„Och, hneď o ôsmej ráno. Ale môžem ti na výmenu... ja neviem... urobiť raňajky. Môžu byť palacinky, palacinky máš strašne rád!“

„Jóóój! Áno prosím, vieš koľko som nemal palacinky?“

„Tati a ty si čo mal nové v robote?“

„Ale, nič také,“ začal, no keď si uvedomil, že zabíja konverzáciu, rozhodol sa pokračovať o nových hlúpych návrhoch a nič ho nepotešilo väčšmi, že i jeho dcéra ich považuje za hlúpe.

Hoci väčšina rodičov si sama pred sebou niečo také nikdy neprizná a Roman Baranovič nebol v tomto výnimkou, práve táto dcéra bola jeho najmilovanejším dieťaťom, práve ju ľúbil zo všetkých detí najviac. Romana si taktiež veľmi cenila toho, že dostala meno po otcovi, preto sa zo všetkých síl snažila byť jeho najmilovanejším dieťaťom a nájst' s ním spoločnú reč.

Okrem mena s ním nemala toho na prvý pohľad až tak veľa spoločného. Výzorom sa totiž podala na mamu, bola jej mladším vydaním. Jej otcovi to v ten večer pripomenulo, aká jeho manželka vedela byť, aká v podstate ešte stále je.

Rozhovor v ten večer z jeho dcérou bola jednou z maličkostí, ktorá mu ho zachránila. Myšlienka, s ktorou v ten večer prišiel, keď prirovnal svoje manželstvo k rozbitým črepom vyprchala a nahradila ju nová, oveľa pokojnejšia.

Existuje obyčaj, ktorá nechýbala ani na svadbe Romana a Ivany Baranovičových. Princíp tohto zvyku spočíva v tom, že keď mladomanželia prídu na svadobnú hostinu a pri vchode sa okrem dvoch štamprlíkov na privítanie rozbije tanier. Dajú im metličku a zmetáčik a mladomanželia začnú zametať. No a všetci na okolo im v tom škodia, lebo toľko črepov koľko ostane nepozametaných, toľko budú mať mladomanželia v budúcnosti deti.

A ako tam tak Roman Baranovič sedel, uvidel presne tie črepy, ktoré predtým stelesňovali jeho rozbité manželstvo sformovať sa do niekoho iného, do jeho detí. V ten moment si uvedomil, že hoci jeho manželstvo už neplní takú funkciu ako kedysi, predsa len stále jednu má.

Keď si v ten večer potom líhal ku svojej žene, nežne ju objal a išiel spať spokojný ako dlho
nie. Uvedomoval si, že ešte stále ostalo veľa nedoriešeného a že tento jeho novozískaný
postoj môže do týždňa zmiznúť. Ale bolo mu to jedno. Rozhodol sa, že ak má mať už len
málo radosti v živote, tak by sa mal prestať utápať v sebaľútosti a v budúcnosti radosť lepšie
hľadať.